ICCJ – Răspunderea solidară a administratorului pentru obligațiile de plată restante ale societății declarate insolvabile. Condiția privitoare la reaua-credință

Legislaţie relevantă:

O.G. nr. 92/2003, art. art. 27 alin. (2) lit. b)

Faptul că o persoană a avut calitatea de asociat și administrator al unei societăți declarate insolvabilă, într-o perioadă în care din patrimoniul acesteia au fost înstrăinate o parte din bunuri, fără a se face dovada că sumele obținute din aceste operațiuni au fost folosite pentru stingerea obligațiilor fiscale sau în interesul acestei societăți, face să fie îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile art. 27 alin. (2) lit. b) din O.G. nr.92/2003 privitoare la angajarea răspunderii solidare a administratorului societății debitoare.

Răspunderea solidară astfel angajată trebuie stabilită doar pentru perioada cât persoana în cauză a avut calitatea de asociat, administrator al societății debitoare și numai în limita bunurilor astfel valorificate. Condiția privitoare la reaua-credință este în acest caz îndeplinită, reaua-credință rezultând tocmai din înstrăinarea respectivelor bunuri fără ca sumele obținute să revină societății căreia îi aparțineau pentru stingerea obligațiilor fiscale.

Decizia nr. 2964 din 7 martie 2013

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel Craiova – Secția contencios administrativ și fiscal, la data de 28 iulie 2011, reclamantul CI a chemat în judecată organul fiscal X, solicitând instanței anularea Dispoziției nr.6591/22.02.2011 și a Deciziei nr.33/ 03.01.2011 emise de pârât.

În motivarea acțiunii, a arătat reclamantul că, la data de 03.01.2011 pârâtul a emis Decizia nr. 33 pentru atragerea răspunderii solidare conform art.27 și 28 din O.G. nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, pentru suma de 1.213.179 Ron asupra numiților CI, MG, CL și GM.

A mai arătat reclamantul că împotriva acestei decizii a formulat contestație la data de 03.02.2011, apreciind-o lovită de nulitate, întrucât de la data descărcării sale de gestiune, prin contractul de cesiune părți sociale nr. 1/ 22.02.2010 și prin procesele verbale din data de 20.04.2010 și din data de 04.03.2010, urmare a revocării sale din funcția de administrator al societății, nu mai avea nicio responsabilitate cu privire la administrarea societății, neputând fi tras la răspundere cu privire la datoriile societății.

A susținut, de asemenea, că pentru a exista răspunderea solidară cu debitorul a asociaților trebuie să se dovedească reaua credință a sa în înstrăinarea activelor societății, împrejurare neprobată de către organul fiscal.

Mai mult decât atât, a arătat că și-a încetat calitatea de asociat la data de 22.02.2010, în timp ce în decizia contestată , pârâtul a reținut că bunurile din patrimoniul debitoarei au fost înstrăinate în perioada 10.02.2009 – 22.06.2010.

A invocat în cererea introductivă de instanță dispozițiile art.87 alin.3 coroborat cu art.225 alin.(l) din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicata, cu modificările si completările ulterioare, potrivit cărora

cedentul rămâne răspunzător față de terți numai pentru operațiunile făcute de societate, până la data rămânerii definitive a hotărârii de retragere, dispoziții omise de către organul fiscal.

A susținut reclamantul că Dispoziția nr.6591/22.02.2011 privind soluționarea contestației formulate împotriva Deciziei nr.33/ 03.01.2011 pentru atragerea răspunderii solidare conform art.27 si 28 din O.G. nr.92/2003 este lovită de nulitate absolută întrucât organul fiscal emitent a modificat temeiul de drept din s-a invoca un alt temei de drept, respectiv art.27 alin.2 lit.c) și d) din Codul de procedură fiscală, în loc de art. 27 alin.1 lit. b), articol care nu i se aplica, întrucât nu avea calitatea de terț poprit.

Un alt motiv de nelegalitate al dispoziției atacate, apreciază reclamantul că îl constituie încălcarea dispozițiilor art. 211 alin.4 Cod procedură fiscală, in condițiile in care actul nu prevede calea de atac și termenul de exercitare a acesteia fiind menționată in mod greșit și instanța in fața căreia se atacă, tribunalul, deși valoarea sumei imputate atrăgea competența curții de apel.

Concluzionând, a considerat reclamantul că organul fiscal a încălcat principiile de conduită fiscală, respectiv art.6 C.p.fisc. – exercitarea dreptului de apreciere și art.12 Cp.fisc. – buna – credință.

Prin Sentința nr. 631 din 2 decembrie 2011 a Curții de Apel Craiova – Secția contencios administrativ și fiscal s-a admis contestația formulată de reclamant și a fost anulată Decizia nr.33 din 3 ianuarie 2011 și Dispoziția nr.6951 din 22 februarie 2011 emise de AFP Slatina.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut că nu se poate reține nulitatea deciziei contestate, întrucât lipsa mențiunilor cu privire la calea de atac și la termenul de exercitate nu poate determina o vătămare a reclamantului în

condițiile în care competența este prevăzute de dispoziții legale care se presupune a fi cunoscute de către toți subiecții de drept cărora li se adresează, inclusiv de către reclamant.

În ceea ce privește temeiul reținut de către organul fiscal, respectiv art.27 alin.2 lit.b) din Codul de procedură fiscală, a constatat instanța de fond că acesta este în concordanță cu starea de fapt reținută de organul fiscal, conform căreia din patrimoniul societății au fost înstrăinate un număr de șapte autoturisme, in evidențele societății nefigurând mijloace de transport, faptă prin care s-a determinat insolvabilitatea societății.

A apreciat judecătorul fondului că prin Decizia nr. 6591 din data de 22.02.2011 prin care a fost soluționată contestația reclamantului, organul de soluționare a contestației fiscal în mod nelegal a dat o altă încadrare juridică diferită de cea reținută de organul fiscal prin decizia pentru angajarea răspunderii solidare nr. 33/2011, deși acesta are doar obligația de a soluționa contestația in raport de criticile formulate și nu de a explica sau de a da lămuriri asupra actului administrativ contestat, astfel cum prevăd dispozițiile art.213 Cod procedură fiscală.

Totodată, a arătat curtea de apel că, prin soluționarea contestației nu se poate crea o situație mai grea contestatorului în propria cale de atac conform art.213 alin. 3 din C.pr.fiscală., in speță fiind schimbat temeiului juridic de la o singură ipoteză, respectiv art.27 alin. 2 lit. b) la două ipoteze juridice, respectiv art.27 alin. 2 lit.c) și d), și care nu au legătură cu starea de fapt reținută.

S-a mai apreciat de către instanța fondului că în ceea ce privește reaua – credință la înstrăinarea sau ascunderea a activelor debitorului, nici organul fiscal emitent al deciziei de angajare a răspunderi și nici organul fiscal de soluționare a contestației nu rețin existența acesteia din partea

reclamantului.

Împotriva acestei sentințe a formulat recurs pârâtul, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, invocând ca temei legal dispozițiile art.304[1] din Codul de procedură civilă și solicitând în principal, casarea sentinței cu trimiterea cauzei spre rejudecare, iar în subsidiar, modificarea sentinței în sensul respingerii acțiunii, ca neîntemeiată.

În motivarea căii de atac, recurenta-pârâtă aduce, în esență, următoarele critici sentinței recurate:

– în mod greșit instanța de fond a reținut că nu a fost dovedită reaua intenție a contestatorului în provocarea insolvabilității persoanei juridice debitoare, S.C. EI SRL, întrucât organele fiscale au constatat că în perioada de la înființare și până la 25.05.2010, cât CIa fost asociat, au fost înstrăinate un autoturism S, un autoturism V și trei autoturisme D din patrimoniul societății.

Înstrăinarea bunurilor anterior cesionării societății a rezultat din documentele contabile, iar reclamantul nu a făcut dovada că sumele obținute din vânzarea acestor autoturisme au fost folosite pentru stingerea obligațiilor fiscale și nici în interesul societății, astfel că sunt incidente dispozițiile art.27 alin.2 lit.b) din Codul de procedură fiscală.

– în mod greșit instanța de fond a reținut că prin soluționarea contestației s-a creat o situație juridică mai grea contestatorului, încălcându-se prevederile art.213 alin.3 din Codul de procedură fiscală, deși în cuprinsul dispoziției au fost reluate toate aspectele menționate și de organul fiscal care a întocmit Decizia nr.33/2011.

Intimatul-reclamant CI a formulat concluzii scrise prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat, susținând legalitatea și temeinicia sentinței recurate sub toate aspectele reținute și criticate de recurentă, arătând în

esență, că nu s-a dovedit reaua credință în atragerea răspunderii solidare dispuse de autoritățile pârâte, iar în soluționarea contestației a fost schimbat temeiul de drept.

De asemenea, se arată că în cuprinsul deciziilor contestate au fost reținute ca fiind înstrăinate autoturisme a căror nominalizare nu este identică.

Soluția instanței de recurs

Înalta Curte, analizând recursul în raport de criticile formulate, de înscrisurile care există la dosarul cauzei, de susținerile părților, de dispozițiile legale incidente, apreciază că acesta este fondat pentru considerentele și în limitele ce urmează a fi expuse.

Se constată potrivit înscrisurilor de la dosar că, prin Decizia nr.33/2011 emisă pârât s-a decis angajarea răspunderii solidare pentru suma de 1.213.179 lei a următoarelor persoane: CI, MG, CL, GM, pentru obligațiile de plată restante ale debitoarei declarată insolvabilă, S.C. EI SRL.

S-a reținut că aceste persoane au provocat insolvabilitatea societății, intrând sub incidența art.27 alin.1 lit.b) din O.G. nr.92/ 2003, privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, reținându-se ca temei de drept al deciziei dispozițiile art.27 și art.28 din același act normativ.

Contestația împotriva acestei decizii formulată de CI a fost soluționată prin Dispoziția nr.6591/ 22.02.2011 în sensul respingerii acesteia, fără a se constata că a fost schimbat temeiul de drept al antrenării răspunderii solidare reținut prin Decizia nr.33/ 2011, cum eronat susține intimatul-reclamant, întrucât referirile la dispozițiile art.27 alin.2 lit.c) și d) din O.G. nr.92/2003 din cuprinsul dispoziției menționate, nu au legătură și nici nu schimbă temeiul de drept al deciziei atacate.

Astfel cum rezultă din înscrisurile de la dosarul cauzei, S.C. EI SRL figura cu mai multe autoturisme, dobândite în perioada 25.08.2005 – 4.02.2010, unele din acestea fiind radiate, astfel că nu mai figurează în evidențe cu mijloace de transport iar societatea a fost notificată de autoritatea pârâtă să prezinte documentele justificative ale bunurilor precizate.

Urmare acestui fapt, a fost întocmit procesul-verbal de declarare a stării de insolvabilitate nr.40749/ 22.11.2010.

Potrivit dispozițiilor art.27 alin.2 lit.b) din O.G. nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, „Pentru obligațiile de plată restante ale debitorului declarat insolvabil, în condițiile prezentului cod, răspund solidar cu acesta următoarele persoane: administratorii, asociații, acționarii și orice alte persoane care au provocat insolvabilitatea persoanei juridice debitoare prin înstrăinarea sau ascunderea, cu rea credință, sub orice formă, a activelor debitorului”.

Faptul că intimatul-reclamant a avut calitatea de asociat și administrator al societății declarată insolvabilă, în această perioadă înstrăinându-se și implicit radiindu-se o parte din autoturismele ce aparțineau S.C. EI SRL, fără a se face dovada că sumele obținute din această operațiune au fost folosite pentru stingerea obligațiilor fiscale sau în interesul societății, conduce la concluzia că în mod corect s-a statuat de organele fiscale că intimatul-reclamant se încadrează în ipoteza prevăzută de dispozițiile legale anterior menționate.

În concluzie, în mod corect s-a angajat răspunderea solidară a intimatul-reclamant prin dispozițiile contestate, reaua credință rezultând din înstrăinarea autoturismelor fără ca sumele obținute să revină societății căreia acesteia îi aparțineau pentru stingerea obligațiilor fiscale

Însă, acestuia îi poate fi antrenată răspunderea solidară doar pentru perioada cât a avut calitatea de asociat, administrator al societății debitoare și numai în limita bunurilor valorificate cu încălcarea dispozițiilor menționate anterior.

După cum se constată, la dosarul cauzei nu se află înscrisuri/ probe referitoare la aceste aspecte ce se impuneau a fi lămurite de către instanța de fond, potrivit dispozițiilor art.129 alin.(4) și (5) din Codul de procedură civilă, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale.

Prin urmare, față de considerentele expuse, în temeiul art.313 din Codul de procedură civilă, având în vedere interesele bunei administrări a justiției, instanța de recurs a apreciat că se impune casarea sentinței recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe pentru a se stabili perioada în care intimatul-reclamant a avut calitatea de asociat, administrator al S.C. EI SRL și care este valoarea bunurilor înstrăinate.

ICCJ – Condiția relevanței excepției asupra soluționării cauzei. Criterii de apreciere

Legislaţie relevantă:

Legea nr. 47/1992, art. 29 alin. (1)

Potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

republicată, „(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.

Condiția relevanței excepției, care impune ca normele criticate să aibă incidență în soluționarea cauzei respective, nu trebuie analizată in abstracto și dedusă din orice fel de tangență a prevederilor legale în discuție cu litigiul aflat pe rolul instanței, în aprecierea îndeplinirii acestei condiții impunându-se realizarea unei analize riguroase a cauzei, în care să fie luat în calcul interesul procesual al rezolvării excepției de neconstituționalitate, prin prisma elementelor cadrului procesual și a stadiului concret în care se află litigiul.

Decizia nr. 3120 din 8 martie 2013

Prin cererea adresată Curții de Apel Pitești – Secția contencios administrativ și fiscal, reclamanta GJ a chemat în judecată Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, Statul Român prin Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor și BG – președintele A.N.R.P. pentru ca, în baza art.25 alin.1 din Legea nr. 554/2004, să se dispună:

– aplicarea pârâtului BG, președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietății, unei amenzi de 20% din salariul minim brut pe economie, pe zi de întârziere, de la data de 23.03.2012 și până la data emiterii deciziei reprezentând titlu de despăgubire în dosarul nr. 46090/CC.

În cadrul acestui litigiu a fost invocată de către reclamantă excepția de neconstituționalitate a articolului unic din O.U.G. nr.62/2010 și art.1 și 2 din Legea nr.117/2012, solicitând sesizarea Curții Constituționale în vederea

constatării neconstituționalității textelor de lege menționate, iar în vederea soluționării excepției invocate, în temeiul art.29 alin.1 raportat la dispozițiile art.31 alin.1 din Legea nr.47/1992, solicită constatarea neconstituționalității textelor de lege mai sus amintite.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, reclamanta a arătat că deși se află în posesia unei hotărâri judecătorești irevocabile de obligare la emiterea unei decizii reprezentând titlu de despăgubire, din cauza unor acte emise în 2012, toate procedurile de stabilire și acordarea despăgubirilor, sunt suspendate până în luna mai 2013 și astfel este în imposibilitatea finalizării demersurilor prevăzute de Legea nr.247/2005.

A fost invocată neconstituționalitatea dispozițiilor față de art.15 alin.2, art.16, art.21 și art.44 din Constituția României.

Prin Încheierea din 6.02.2013 a Curții de Apel Pitești – Secția contencios administrativ și fiscal a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale.

Pentru a motiva această soluție, instanța de fond a reținut că în raport de dispozițiile art.29 alin.1, 2 și 3 din Legea nr.47/1992, excepția este admisibilă pentru că a fost invocată de una din părți, pentru că se referă la dispoziții din ordonanțe de urgență ale Guvernului și că acestea nu au fost declarate neconstituționale prin vreo decizie a Curții Constituționale.

Însă, s-a constatat că nu este îndeplinită condiția ca prevederile din ordonanțele de urgență și lege, apreciate de reclamantă ca fiind neconstituționale, să aibă legătură cu cauza și s-a considerat că declararea ca neconstituționale a dispozițiilor legale menționate nu ar avea nicio înrâurire asupra cauzei în raport de obiectul acesteia.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs reclamanta GJ și

a solicitat admiterea recursului și rejudecând cauza, să fie admisă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția invocată.

În motivele de recurs s-a arătat că aceste dispoziții, a căror excepții de neconstituționalitate a fost invocată, au legătură cu cauza dedusă judecății, fiind vorba de un litigiu prin care se solicită aplicarea amenzii pentru nerespectarea unei sentințe ce obligă la îndeplinirea unor condiții legale din cadrul procedurii prevăzute de Legea nr.247/2005, text modificat tocmai prin actele normative a căror neconstituționalitate este invocată.

Faptul că deja Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra constituționalității unor articole în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate nu impietează asupra admisibilității cererii de sesizare a Curții Constituționale.

Intimații Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor și BG au formulat întâmpinare și au solicitat respingerea recursului ca nefondat.

Soluția instanței de recurs

După examinarea motivelor de recurs, a dispozițiilor legale incidente în cauză, Înalta Curte va admite recursul declarat pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de nelegalitate invocată arătând că nu sunt îndeplinite condițiile cerute de lege, respectiv, nu s-a dovedit legătura dintre cauză și excepția de neconstituționalitate invocată.

Potrivit dispozițiilor art.29 alin.1-3 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, „(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi

sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia. (2) Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți, sau, din oficiu, de către instanța de judecată ori de arbitraj comercial. De asemenea, excepția poate fi ridicată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă. (3) Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale".

Din interpretarea logico-juridică a prevederilor art. 29 alin. (1), (2) și (3) al Legii nr.47/1992 rezultă că pentru sesizarea Curții constituționale cu o excepție de neconstituționalitate trebuie îndeplinite următoarele condiții, în mod cumulativ:

– excepția să fie invocată în cadrul unui litigiu aflat pe rolul unei instanțe judecătorești sau de arbitraj comercial;

– excepția să aibă ca obiect neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare;

– norma vizată de excepție să aibă legătură cu soluționarea cauzei și să nu fi fost constatată ca fiind neconstituțională printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

Așa cum s-a arătat, chiar și instanța de fond a recunoscut admisibilitatea cererii de sesizare a Curții Constituționale dar nu a considerat că aceasta are relevanță în cauză, raportat la obiectul cauzei.

Condiția relevanței excepției, care impune ca normele criticate să aibă incidență în soluționarea cauzei respective, nu trebuie analizată in abstracto și dedusă din orice fel de tangență a prevederilor legale în discuție cu litigiul aflat pe rolul instanței.

Astfel, se impune o analiză riguroasă, în care să fie luat în calcul interesul procesual al rezolvării excepției de neconstituționalitate, prin prisma elementelor cadrului procesual și a stadiului concret în care se află litigiul.

Cu privire la relevanța pe care soluționarea excepției de neconstituționalitate invocată o are în prezenta cauză, din analiza textelor a căror neconstituționalitate a fost invocată și obiectul cauzei în fața instanței de fond se constată că sunt fondate criticile recurentei și există legătură între soluționarea ce se va da în cadrul litigiului și soluția ce va fi pronunțată de Curtea Constituțională.

În esență, textele legale a căror excepție de nelegalitate a fost invocată (articolului unic din O.U.G. nr.4/2012, art.III din O.U.G. nr.62/2010 și art.1 și 2 din Legea nr.117/ 2012), prevăd că procedurile administrative prevăzute în Titlul VII al Legii nr.247/2005, se suspendă până la 15 mai 2013.

Cum obiect al cauzei aflate pe rolul instanței de fond îl reprezintă cenzurarea atitudinii autorităților publice implicate în procedurile de acordare a despăgubirilor în baza Legii nr.247/2005, deoarece nu a fost pusă în executare o decizie irevocabilă prin care au fost obligate la emiterea deciziei reprezentând titlu de despăgubiri, se constată că soluția în această cauză depinde de soluția ce va fi dată în cazul excepției de neconstituționalitate invocată de reclamantă.

De aceea, în baza art.312 Cod procedura civilă raportat la art.20 din Legea nr.554/2004, va fi admis recursul, va fi casată încheierea atacată și va fi admisă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a articolului unic din O.U.G. nr.4/2012, art.III din O.U.G. nr.62/2010 și art.1 și 2 din Legea nr.117/ 2012.

Opinia instanței cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată

În baza art.29 alin.4 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Înalta Curte apreciază că textele nu sunt neconstituționale, așa cum susține recurenta-reclamantă și excepția este neîntemeiată.

Textele atacate pe calea de excepție de neconstituționalitate nu încalcă principiul neconstituționalității legii, consacrat de art.15 alin.2 din Constituție, nici principiul egalității în drepturi, așa cum prevede art.16 din Constituție, nici accesul liber la justiție, astfel cum este reglementat în art.21 din legea fundamentală și nici dreptul de proprietate privată, drept prevăzut de art.44 din Constituție.

Prin actele normative a căror excepție de neconstituționalitate a fost invocată, legiuitorul a dorit suspendarea procedurilor administrative de acordare a despăgubirilor potrivit Legii nr.247/ 2005, pe de o parte, pentru a da posibilitatea implementării măsurilor dispuse în hotărârea pilot (cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României) pronunțată de CEDO și, pe de altă parte, pentru a putea fi identificate posibilitățile de acordare a despăgubirilor.

Prin aceste prevederi nu se neagă dreptul celor cărora legea le-a recunoscut posibilitatea primirii de despăgubiri, ci este numai o măsură temporară.

Despre urbanism, asociaţii şi interes

În ultimul deceniu, proiectele imobiliare având ca obiect construcţia de locuinţe, încremenite la un moment dat în timp, au prins contur şi s-au dezvoltat. În 2016, tot mai multe

proiecte imobiliare sunt atacate, uneori doar prin intermediul reţelelor de socializare, alteori în faţa instanţelor de contencios administrativ şi fiscal. De cele mai multe ori, discuţia implică trei cuvinte-cheie: urbanism, asociaţii şi interes. Urbanismul, aşa cum s-a spus mai demult, ar putea fi definit drept ştiinţa construirii şi conducerii oraşelor. Pornind probabil de la premisa că unele reguli de politeţe şi bună-cuviinţă n-ar fi respectate de noile proiecte imobiliare, au apărut asociaţiile care se revendică a fi de „protecţie urbanistică”. Mai ales pentru situaţia în care aceste asociaţii aleg calea atacării în contencios administrativ a unor acte administrative (autorizaţii de construire, hotărâri de consiliu local privind planul urbanistic zonal/planul urbanistic de detaliu), problema cea mai importantă devine cea a interesului pe care o asemenea asociaţie îl poate justifica.

În ceea ce ne priveşte, vom reține că potrivit art. 8 alin. (1^1) din Legea nr. 554/2004, persoanele fizice şi persoanele juridice de drept privat pot formula capete de cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat. Or, în cazul multor proiecte imobiliare contestate de diverse asociaţii, nu există un interes legitim public care să decurgă din încălcarea unui drept subiectiv, deoarece nu este încălcat niciun drept subiectiv, astfel încât acțiunea este *de plano* inadmisibilă. Mai precis, pentru ca acțiunea să fie admisibilă, raportat la caracterul subsidiar al acesteia stabilit de lege, este necesar să se probeze încălcarea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim privat mai întâi, pentru a se justifica apărarea interesului legitim public. Prin urmare, acțiunea este condiționată de existența vătămării dreptului subiectiv propriu sau a interesului legitim privat (în acelaşi sens, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Secţia Contencios Administrativ şi Fiscal, decizia civilă nr. 1054 din 25 februarie 2010).

În opinia noastră, în multe cazuri, nu se poate exercita o *actio popularis* într-un film despre haiducia (asociativă) urbană sau urbanistică, tocmai pentru că acelei acţiuni şi acelei asociaţii le lipsesc dreptul subiectiv sau interesul legitim principal (privat). Se poate astfel concluziona că nu există niciun interes legitim public subsidiar.

În fapt, o asociaţie nu face altceva decât să coaguleze, sub acelaşi stindard şi în considerarea aceluiaşi program politic asociativ, mai mulţi membri cu interese convergente. În această formă, drepturile subiective ale membrilor asociaţiei ar putea fi mai uşor apărate, inclusiv în cazul iniţierii unor demersuri judiciare. Premisa este însă, întodeauna, aceeaşi: existenţa unui drept subiectiv (sau a unui interes legitim) care să fie vătămat şi să necesite o reparaţie, chiar sub forma anulării unor acte administrative ori a obligării la plata unor despăgubiri. O asociaţie sau un simplu particular care se adresează unei instanţe nu apără urbanismul decât eventual în plan secundar, dreptul subiectiv sau eventual interesul legitim fiind primordiale.

În această cheie, extrem de simplă, instanţele ar putea soluţiona mult mai uşor o serie de „litigii” edificate pe o iluzie, aceea că investitorii proiectului imobiliar vor despăgubi contestatorii cu o sumă de bani pentru ca aceştia să uite că s-au încălcat regulile de politeţe şi bună-cuviinţă urbanistică.

Dreptul la viaţă privată şi sediul unei societăţi. De la momentul introducerii, în art. 93^3 din vechiul Cod de procedură fiscală, a controlului antifraudă, organele fiscale par a fi dobândit puteri sporite de natură investigativă. Practic, la acest moment, sub imperiul noului Cod de procedură fiscală, pot fi valorificate trei procedee probatorii: controlul antifraudă (art. 136 – 137 NCPF), controlul inopinat (art. 134 – 135 NCPF) şi constatarea la faţa locului (art. 65 NCPF). Aceste procedee probatorii au însă elemente comune: o lipsă

totală de reglementare în ceea ce priveşte regulile efectuării controlului, actele încheiate cu ocazia controlului şi verificarea judiciară a modului în care s-a derulat controlul.

În practică, indiferent de modalitatea de lucru aleasă, organele de control apreciază faptul că au dreptul de a intra în sediul unei societăţi sau în spaţiile de lucru ale acesteia, de a solicita şi colecta orice documente (inclusiv în original), de a transmite aceste documente unor terţi (de exemplu, unor unităţi de Parchet) şi de a întocmi, pe baza acestor documente, unilateral, orice înscrisuri care apoi vor fi utilizate ca mijloace de probă în proceduri fiscale sau penale ulterioare.

Textele legale citate oferă extrem de puţine detalii despre regulile pe care trebuie să le respecte organele de control. Rezultatele activităţii de control se consemnează în simple procese-verbale, cu privire la care părerea A.N.A.F. şi a unui număr semnificativ de instanţe este aceea că nu sunt acte administrative fiscale, supuse controlului instanţelor de contencios fiscal (deşi aceleaşi documente sunt unanim acceptate ca mijloace de probă). În fine, în lipsa unei reglementări exprese, nicio instanţă nu poate verifica modul în care a decurs activitatea de control şi dacă, în timpul acestei activităţi, au fost respectate drepturile recunoscute contribuabililor.

În context, cel puţin în ceea ce priveşte dreptul la respectul vieţii private al unei societăţi (art. 8 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului), ne reţine atenţia o hotărâre a Curţii Europene a Drepturilor Omului. Reiterând o jurisprudenţă mai veche (hotărârea din 16 aprilie 2002, *Société Colas Est şi alţii c. Franţa*), Curtea a decis prin hotărârea din 2 octombrie 2014, *Delta Pekárny A.S. c. Cehia*, că legislaţia în materia concurenţei din Republica Cehă contravine prevederilor convenţionale. În esenţă, ceea ce s-a reproşat autorităţilor naţionale a fost faptul că percheziţiile efectuate şi ridicarea unor înscrisuri s-au

desfăşurat în afara oricărui control judiciar. În fapt, la fel ca în cazul oricărui control inopinat/antifraudă sau a unei constatări la faţa locului desfăşurate în România, ingerinţa în dreptul la viaţă privată al societăţii n-a fost autorizată de un judecător şi n-a fost dispusă printr-un act administrativ care să poată face obiectul unui control judiciar. În fapt, în afacerea *Delta Pekárny A.S.*, singurul document care preciza, într-o manieră succintă, obiectivele controlului şi motivele care au justificat acest control, era procesul-verbal întocmit la finalul controlului (par. 86). Or, după cum precizează Curtea Europeană la par. 87 – 88 din hotărâre, autorizarea judiciară prealabilă poate fi înlocuită doar de un control judiciar *ex post facto* cu privire la legalitatea şi necesitatea ingerinţei în viaţa privată a societăţii. Acest control judiciar ulterior este cu atât mai necesar atunci când organele administrative nu indică documentele concrete pe care urmăreau să le identifice în sediul societăţii percheziţionate.

Curtea a reţinut faptul că existenţa unor proceduri judiciare ulterioare referitoare la încălcarea regulilor concurenţei şi la amenda aplicată societăţii reclamante nu era suficientă, din moment ce în cursul acestor proceduri nu era posibilă verificarea legalităţii controlului (par. 91), iar societatea n-ar fi putut obţine o despăgubire în cazul în care s-ar fi probat că acest control era nelegal.

Mai mult, Curtea a înlăturat din discuţie elemente aduse constant în dezbatere şi de autorităţile din România: inspecţia s-a derulat în prezenţa reprezentanţilor societăţii reclamante; organul de control nu putea ridica documentele, ci avea doar dreptul de a obţine copii ale acestora; inspectorii de concurenţă avea obligaţia păstrării confidenţialităţii. Răspunzând acestor argumente, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a precizat – la par. 92 din hotărârea dată în afacerea *Delta Pekárny A.S. c. Cehia* – că în absenţa unei autorizări prealabile din partea unui judecător, a unui control *a*

posteriori efectiv a necesităţii măsurii contestate şi a unei reglementări referitoare la eventuala distrugere a copiilor obţinute, aceste garanţii procedurale nu erau suficiente pentru a preveni riscul abuzului de putere din partea autorităţii competente în domeniul concurenţei.

Această hotărâre invită cu siguranţă autorităţile din România la o reevaluare a modului în care se desfăşoară, în prezent, diversele tipuri de control parafiscal, cu scop probatoriu.

Tratamentul TVA al crowdfunding-ului. Cu ocazia întâlnirii din 30 martie 2015, Comitetul TVA a discutat tratamentul fiscal al crowdfunding-ului, din punct de vedere al TVA. Astfel, s-a concluzionat că în cazul*reward-based crowdfunding* – un mecanism prin care un contributor pune fonduri la dispoziţia unei campanii de *crowdfunding* în schimbul unor bunuri sau servicii furnizate de antreprenorul astfel finanţat – suntem în prezenţa unei operaţiuni taxabile, în cazul în care antreprenorul este o persoană impozabilă şi există o legătură directă între livrarea de bunuri/prestarea de servicii şi contraprestaţia corespunzătoare. S-a decis de asemenea că serviciile oferite prin intermediul unor platforme de *crowdfunding* antreprenorilor reprezintă o „activitate economică” din punctul de vedere al TVA şi trebuie taxate, cu excepţia cazului în care ele ar putea fi considerate „servicii financiare” scutite de impozitare conform art. 135 (1) din Directiva TVA. Aceeaşi concluzie privind existenţa unei „activităţi economice” s-a impus şi pentru cazul în care contributorii au posibilitatea de a beneficia de profiturile viitoare, sub forma unor drepturi de proprietate intelectuală.

Acest articol a fost publicat în Newsletter-ul Costaș, Negru & Asociații.

Modificări privind aprobarea programului-cadru de emisiuni titluri de stat „Medium Term Notes”

Ministerul Finanțelor Publice a publicat, pentru consultare, la rubrica Transparență decizională Hotărârea Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.1264/2010 pentru aprobarea programului-cadru de emisiuni de titluri de stat “Medium Term Notes”.

Programul-cadru de emisiuni de titluri de stat, “Medium Term Notes” (Programul MTN) este o facilitate neangajantă încheiată între Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de emitent, și un grup de instituţii financiare selectate. În cadrul MTN pot fi lansate periodic emisiuni de titluri de stat pe pieţele externe, în baza unei documentaţii contractuale standard, oferind emitentului avantajul accesării pieţelor de capital într-un timp mai scurt decât cel necesar parcurgerii etapelor pentru efectuarea fiecărei tranzacţii individuale. Totodată, se asigură şi flexibilitate în structurarea parametrilor emisiunilor, în funcţie de strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale.

Ministerul Finanţelor Publice urmărește continuarea unor politici de finanțare predictibile și transparente, care să asigure creșterea sustenabilității datoriei publice și să conducă la reducerea costurilor pe termen mediu și lung.

În contextul implementării planului anual de finanțare a deficitului bugetar si de refinanțare a datoriei publice, pentru 2016 Ministerul Finanțelor Publice are în vedere emiterea de euroobligațiuni în valoare de aproximativ 3 mld. de euro (echivalent). Până în prezent, au fost emise pe

pieţele externe euroobligaţiuni de 1,25 mld. de euro. Între 1,75 – 2 mld. de euro se vor atrage de pe pieţele externe până la finalul acestui an. După rambursarea celor 1,5 mld. de euro, contravaloarea euroobligaţiunilor scadente în iunie 2016, valoarea disponibilă din Programul MTN în cadrul căreia pot fi emise euroobligaţiuni va ajunge la 3,2 mld. de euro. În prezent, pentru 2017 se estimează un necesar de finanţare de pe pieţele externe între 2,7 mld. de euro şi 3 mld. de euro.

În concluzie, pentru acoperirea nevoilor de finanţare de pe pieţele externe pentru perioada 2016 – 2017 se impune majorarea valorii Programului MTN cu aproximativ 2 mld. de euro.

Avocaţii de la Ţuca Zbârcea & Asociaţii au asistat Ringier la achiziţia pachetului majoritar al Imobiliare.ro

Ringier, unul dintre cele mai mari grupuri media internaţionale care operează în ţară, a achiziţionat pachetul majoritar de acţiuni al Imobiliare.ro, cel mai mare portal de imobiliare pe plan local. Achiziţia va diversifica şi întări portofoliul digital deţinut de Ringier în România.

Ţuca Zbârcea & Asociaţii a oferit servicii de asistenţă juridică cumpărătorului, prin intermediul unei echipe coordonate de **Dragoş APOSTOL, Partener al Ţuca Zbârcea & Asociaţii**, alături de alţi cinci specialişti în fuziuni şi achiziţii din cadrul firmei.

Achiziția Imobiliare.ro de către Ringier România este parte a procesului de implementare a strategiei globale Ringier de extindere treptată a business-ului digital, transmite compania. Astfel că, prezența Imobiliare.ro în portofoliul Ringier România va genera sinergii cu celelalte activități desfășurate în țara noastră, contribuind astfel la dezvoltarea lor.

În vederea achiziționării Imobiliare.ro, Ringier România a cumpărat de la foștii proprietari 87% din acțiunile Realmedia Network S.A. – Broadhurst Investments Limited, Kurt Götz și managementul Imobiliare.ro. Actuala echipă de management Imobiliare.ro deține în continuare un pachet minoritar de acțiuni și va continua să-și desfășoare activitatea în cadrul companiei.

Tranzacția a devenit operațională începand de joi, 31 martie 2016.

Avocaţii D&B David şi Baias – un nou câştig bazat pe aplicarea dreptului european într-un litigiu cu o miza de peste 50 milioane lei

Echipa de avocați specializați în drept fiscal formată din Dan Dascalu – Partener, Ana Maria Iordache – Avocat Senior și Roxana Buture – Avocat Asociat a reprezentat cu succes o companie multinațională în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție obținând anularea irevocabilă a unei decizii de

impunere emisă de ANAF.

Dosarul a avut ca obiect anularea unei decizii de impunere emisă de ANAF prin care companiei i-a fost impusă plata unei sume de peste 50 milioane lei cu titlu de TVA. Demersurile societăţii în acest dosar au început încă din anul 2012, când aceasta a fost obligată la plata respectivei sume semnificative de către autorităţile fiscale în mod nelegal, organele fiscale bazându-se pe prevederilor legislației fiscale naționale, care se aflau și în deplină contradicție cu dispozițiile dreptului european.

La început avocații D&B David şi Baias au obţinut suspendarea pe cale judecătorească a executării deciziei de impunere, care a fost menţinută pe întreaga durată a procesului. *„Aceasta a reprezentat o soluţie judicioasă faţă de vădita aparenţă de nelegalitate a actului de impunere, dar şi prin raportare la prejudiciile iminente pe care le-ar fi produs plata unor sume de acest nivel de către contribuabil, ceea ce face ca miza litigiului să fie în realitate de aproximativ 75 de milioane lei. În plus, ea reprezintă o soluţie extrem de utilă şi pentru stat, care acum la finalul litigiului nu va fi obligat să suporte costurile unei eventuale blocări ilegale a fondurilor contribuabuabilului, prin plata dobânzilor la care ar fi fost obligat potrivit jurisprudenţei instanţei supreme din cauze similare în care i-am reprezentat pe clienţii noştri, care a condus, de altfel, şi la includerea unor dispoziţii legale care să consacre un asemenea drept la dobânzi în Noul Cod de Procedură Fiscală (art.186 alin. 3)*”, a declarat Dan Dascălu, Avocat Partener D&B David şi Baias.

Apoi, pe fondul cauzei, în urma unei analize minuțioase a probatoriului extrem de bogat și variat administrat, pe baza argumentelor invocate de aceşti avocați cu referire la legislația națională și europeană, dar şi în temeiul unei jurisprudenţe a CJUE dintr-o speţă similară în care au fost

implicaţi avocaţii D&B David şi Baias, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a pronunțat în luna martie 2016 o decizie prin care anulat irevocabil actul de impunere emis de ANAF.

„*Această decizie se remarcă nu doar ca încă una dintre soluţiile extrem de judicioase ale instanţei noastre supreme, ci şi prin aceea că dovedeşte din nou fermitatea şi consecvenţa judecătorilor săi în aplicarea dreptul european, astfel încât ar trebui să fie considerată a fi un nou semnal de alarmă pentru autoritățile naționale în privinţa necesităţii transpunerii și aplicării corecte a reglementărilor europene, întrucât atunci când sunt incidente instituţii şi concepte de sorginte europeană, cum ar fi, de exemplu, TVA, taxă eminamente europeană, este de neconceput ignorarea dispoziţiilor legale şi a principiilor generale europene*” a mai declarat Dan Dascălu.

D&B David şi Baias este societatea de avocati corespondentă a PwC România, fiind integrată în reteaua societătilor de avocati corespondente PwC care cuprinde mai mult de 2. 000 de avocati în 75 de jurisdictii.
Echipa D&B David şi Baias oferă un pachet complet de solutii integrate, novatoare si pragmatice clientilor multinationali si locali, în următoarele domenii: societăti comerciale si grupuri de societăti; fuziuni, achiziţii si restructurări; proprietăţi imobiliare; relaţii de muncă; servicii financiare şi pieţe de capital; concurenţă şi ajutoare de stat; proprietate intelectuală; protecţia consumatorului şi a datelor cu caracter personal; litigii fiscale şi comerciale.
De asemenea, D&B David şi Baias este specializată în domeniile farmaceutic si IT&Telecom, furnizând soluţii specifice pentru societăţile din aceste industrii.

Sunt companiile de media şi entertainment pregătite pentru Generaţia Z?

Studiu EY: Sunt companiile de media şi entertainment pregătite pentru Generaţia Z, pentru preferinţele lor unice şi pentru modul în care această generaţie consumă conţinut?

Generaţia Z este diferită de tot ceea ce am văzut până acum. S-au spus multe lucruri despre generaţia mileniului, însă Generaţia Z este prima generaţie a nativilor digitali. Membrii acesteia sunt primii care au crescut utilizând social media, tehnologia mobilă şi cu siguranţă primii care au folosit de mici tehnologia video mobilă. Astfel, dacă luăm ca referinţă înfiinţarea YouTube, în 2005, cei mai mulţi dintre membrii generaţiei Y îşi amintesc de existenţa unei lumi fără video mobil – în vreme ce majoritatea Generaţiei Z nu îşi aminteşte de aşa ceva.

Lăsând tehnologia deoparte, membrii Generaţiei Z au şi atitudini diferite. Sunt mai întreprinzători, au crescut cu motoarele de căutare şi le place să descopere singuri conţinut care să le satisfacă nevoile. De asemenea, le place să fie implicaţi în procese, să contribuie la găsirea de soluţii şi să fie mai angajaţi în diverse experienţe. Drept urmare, schimbarea majoră pe care companiile de media şi entertainment (M&E) trebuie să şi-o asume în trecerea de la modelele tradiţionale de tip *business-to-business* (B2B) la cele bazate pe relaţii directe cu consumatorii este concentrarea atenţiei asupra cererii de informaţii relevante, detaliate. Această nevoie nu se vede nicăieri mai bine decât în comportamentele şi preferinţele unice ale membrilor Generaţiei Z, arată concluziile studiului EY, *From innovation to expectation – how M&E leaders are responding to Gen Z.*

Cine este Generaţia Z?

Numită uneori iGeneration, generaţia post-milenială sau concentrată sub denumirea generală de “nativi digitali”, Generaţia Z se referă la cei născuţi de la mijlocul anilor 1990 şi reprezintă, de exemplu, aproximativ 25% din populaţia Statelor Unite. În proporţie de 91%, adolescenţii care compun această generaţie, adică nucleul Generaţiei Z, au acces la smartphone, 69% dintre ei au acces la tabletă şi 90% se uită zilnic pe YouTube.

“Pentru o generaţie care creşte la umbra unei diversităţi şi avalanşe tehnologice fără precedent, noile inovaţii nu mai sunt socotite ca disruptive. Ele reprezintă noua normalitate. Inovaţii precum realitatea virtuală, maşinile fără şofer şi capacitatea de a-şi imprima 3D batoane de ciocolată nu mai surprind membrii Generaţiei Z. Aceştia aşteaptă doar următoarea iteraţie din proces şi vor să joace un rol în proiectarea ei. Este generaţia care a trecut de la inovaţie la aşteptare,” explică Elena Badea, Marketing Director, EY România.

Internetul Lucrurilor (Internet of Things) este o realitate, dar cum vor capitaliza liderii M&E această realitate?

Internetul Lucrurilor (IoT sau Internet of Things) începe să se maturizeze. Casele conectate online, maşinile conectate online, magazinele conectate online şi gadget-urile (wearables) conectate online reprezintă o realitate care va deveni tot mai pregnantă. Până în anul 2019, numărul de maşini conectate online din Statele Unite aproape că se va tripla, ajungând la 60 de milioane, iar până în 2020 sunt prevăzute a fi instalate 30 de miliarde de dispozitive IoT. Pentru companiile de media & entertainment, Internetul Lucrurilor oferă un potenţial imens. În forma sa cea mai simplă, IoT înseamnă proliferarea senzorilor în scopul colectării unei

cantităţi mari şi diverse de date despre clienţi; comportamentele acestora, emoţiile, sentimentele, reacţiile lor fizice şi starea lor de bine.

Cu toate astea, datele reprezintă doar o parte a întregului tablou. Pasul următor presupune extragerea de informaţii relevante din aceste date şi descoperirea adevăratelor dorinţe ale clienţilor. Chiar şi atunci, acţiunea determinată de aceste informaţii este cea care transformă cu adevărat datele adunate într-un model de afaceri. În termeni simpli, tehnologia şi gadget-urile nu sunt suficiente pentru capitalizarea fenomenului IoT, însă furnizarea de conţinut relevant, oportun şi ţintit generează experienţe care dau viaţă Internetului Lucrurilor. Succesul se bazează pe combinarea fiecăreia dintre următoarele trei direcţii de acţiune:

1. *Fructificarea inteligentă a datelor*

Membrii Generaţiei Z sunt cei mai dispuşi să cedeze datele personale, plecând de la prezumţia că va exista un schimb de valoare. Liderii companiilor de media & entertainment vor profita de pe urma acestui fapt. Ei vor folosi aceste date şi, pe baza unei analize predictive legate de conţinutul şi publicitatea mai bine ţintite, vor traduce datele în experienţe mai bine croite pe dorinţele consumatorilor.

2. *A spune poveşti şi a construi experienţe*

Expunerea unei poveşti este importantă pentru membrii Generaţiei Z. Acestora le pasă mult de experienţele autentice şi de angajamentul de valoare care se transformă mai degrabă în relaţii continue decât în tranzacţii. Companiile de media şi entertainment care înţeleg acest lucru vor utiliza toate gamele de dispozitive conectate online la care clienţii au acces în efortul de a le spune acestora nişte poveşti integrate şi interconectate.

3. *Căutarea de parteneriate (achiziţii)*

Investiţiile derulate în aşa-numiţii *unicorni* reflectă faptul că liderii companiilor de media & entertainment înţeleg necesitatea unor parteneriate şi achiziţii. Este cea mai rapidă rută de extindere a capabilităţilor, de accesare de noi modele de afaceri şi de scalare a afacerii. Companiile de media şi entertainment ajung astfel să dezvolte parteneriate cu jucători din domenii precum tehnologie şi telecomunicaţii, servicii de securitate cibernetică, cu proprietari de locaţii atractive, de companii auto, cu furnizori de servicii de sănătate şi producători de diverse aplicaţii.

Proiect de Ordin privind declararea livrărilor/prestărilor şi achiziţiilor efectuate pe teritoriul naţional de persoanele înregistrate în scopuri de TVA

Proiect de Ordin pentru modificarea Ordinului preşedintelui Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală nr. 3769/2015 privind declararea livrărilor/prestărilor şi achiziţiilor efectuate pe teritoriul naţional de persoanele înregistrate în scopuri de TVA şi pentru aprobarea modelului şi conţinutului declaraţiei informative privind livrările/prestările şi achiziţille efectuate pe teritoriul naţional de persoanele înregistrate în scopuri de TVA

În contextul realizării obiectivelor strategice asumate de către ANAF privind prevenirea şi combaterea evaziunii fiscale, îmbunătăţirea conformării voluntare a contribuabililor şi creşterea eficienţei colectării, a fost publicat în Monitorul Oficial la data de 07.01.2016, OPANAF nr. 3769/2015 privind declararea livrărilor/prestărilor şi achiziţiilor efectuate pe teritoriul naţional de persoanele înregistrate în scopuri de TVA şi pentru aprobarea modelului şi conţinutului declaraţiei informative privind livrările/prestările şi achiziţiile efectuate pe teritoriul naţional de persoanele înregistrate în scopuri de TVA, având ca termen de intrare în vigoare data de 01.04.2016.

De la data publicării până în prezent, au fost semnalate din partea mai multor asociaţii profesionale anumite aspecte referitoare Ia modalitatea de completare şi declarare a formularului 394 aprobat prin ordinul menţionat, respectiv introducerea operaţiunifor efectuate de către persoanele impozabile care aplică sistemul de TVA în regim special (agenţiile de turism, regim special pentru bunurile second-hand, opere de artă, obiecte de colecţie şi antichităţi), precum şi introducerea cotei de TVA de 24% (pentru livrările de bunurile/prestările de servicii şi achizitiile aferente perioadei anterioare). Totodată, pentru a putea fi adaptate sistemele informatice ale contribuabililor la noile prevederi, a fost solicitată amânarea termenului de intrare a vigoare a OPANAF nr. 3769/2015.

Astfel, pentru a veni în sprijinul mediului de afaceri, a fost identificată necesitatea modificării OPANAF nr. 3769/2015 şi prorogarea termenului de intrare în vigoare a acestuia la data de 01.07.2016.

Astfel, s-a elaborat ordinul pentru modificarea Ordinului preşedintelui Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală nr. 3769/2015 privind declararea livrărilor/prestărilor şi achiziţiilor efectuate pe teritoriul naţional de persoanele înregistrate în scopuri de TVA şi pentru aprobarea modelului

şi conţinutului declaraţiei informative privind livrările/prestările şi achiziţiile efectuate pe teritoriul naţional de persoanele înregistrate în scopuri de TVA.

ANAF a colectat 43,73 miliarde de euro

În 2015, Agentia Nationala de Administrare Fiscală a colectat 196,80 miliarde de lei (43,73 miliarde de euro), cu 14,26 miliarde de lei (7,8%) mai mult decât în 2014. Ponderea veniturilor bugetare în PIB a ajuns astfel la 27,9%, cu 0,5 puncte procentuale mai mult decât în 2014. Încasarile din TVA la bugetul de stat au crescut cu 12% faţă de 2014, până la 57,13 miliarde de lei (12,69 mld euro), iar cele din impozit pe profit au crescut cu 13%, până la 12,33 miliarde de lei (3,06 mld euro).

La sumele atrase la buget au contribuit structurile inspecţiei fiscale, care au stabilit obligaţii suplimentare de peste 18,9 miliarde lei şi au diminuat pierderea fiscală declarată cu peste 2.69 miliarde lei.

De asemenea, inspectorii Direcţiei Generale Antifraudă Fiscala au destructurat reţele tranzacţionale frauduloase şi au stabilit sume (prejudicii aferente actelor de sesizare penală şi sancţiuni contraventionale) în valoare totală de peste 5 miliarde lei (1,2 mld euro), valoarea actelor de sesizare cu prejudiciu mai mare de 1 milion de euro reprezentând 87,6% în total prejudicii identificate.

Inspectorii structurilor de control al veniturilor persoanelor fizice au identificat în total peste 20 milioane de lei nejustificaţi, care aparţineau unui număr de 350 de

contribuabili. Prin structurile vamale s-a asigurat supravegherea şi controlul vamal a 20 de milioane de călători şi 6 milioane de mijloace de transport, printre altele fiind confiscate 4,58 milioane de ţigarete de contrabandă.

Pentru asigurarea recuperării sumelor stabilite suplimentar şi a prejudiciilor, au fost dispuse măsuri asigurătorii în valoare totală de peste 7,5 miliarde lei (1,67 miliarde euro). În 2015, proiectul de Modernizare a Adnninistraţiei Fiscale (RAMP) a continuat şi au fost încheiate în total opt contracte, atât pentru consultanta (AARC Consultancy), cât şi pentru furnizare de bunuri (1.600 staţii de lucru, 3 servere de test etc.) şi servicii tehnice aferente. De asemenea, în cadrul Acordului guvernamental Delivery Unit, 44 de unitati fiscale au implementat şi operaţionalizat conceptul de "ghişeu unic".

"ANAF are experienţa şi determinarea necesară pentru a asigura o administrare fiscală modernă şi eficientă, capabilă să ofere contribuabililor servicii de înaltă calitate. Ne vom concentra pe simplificarea procedurilor de administrare şi plată a obligaţiilor fiscale şi pe o interacţiune cât mai facilă" a declarat dl Dragoş DOROŞ, preşedinte al Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală.

Moment de inflexiune în economia românească

Nivelul de încredere al mediului de afaceri în evoluția pieței s-a consolidat la începutul acestui an, înregistrând cea mai mare valoare măsurată din anul 2012. Acest nivel, pe care îl monitorizăm de două ori pe an în barometrul mediului de

afaceri realizat de EY România, se apropie acum de 60%. Mai mult decât atât, procentul celor **foarte** încrezători în perspectivele de creștere a pieței s-a multiplicat de aproape 2,5 ori în ultimii doi ani, ajungând la 17% din totalul oamenilor de business respondenți.

În același timp, firmele respondente se dovedesc mai încrezătoare în creșterea proprie decât în creșterea sectorului în care activează. Oamenii de afaceri care consideră că sectorul va înregistra o tendință pozitivă (60%) sunt mai puțini față de cei care cred că afacerea lor va crește (77%). Practic, firmele care reprezintă diferența de 17 puncte procentuale sunt încrezătoare că vor merge împotriva curentului, crescând în ciuda faptului că piața în care activează nu va urma aceeași tendință.

Să nu uităm ce s-a întâmplat în criza din 2009. E nevoie să manifestăm prudență, mai ales atunci când creșterea economică se bazează pe consum. După cum am văzut deja din datele INS, creșterea de anul trecut a venit într-o măsură foarte mare din consum. Contribuția consumului a fost de 4%, în timp ce contribuția formării de capital fix de 1,8% a fost neutralizată de efectul net al exporturilor și importurilor de bunuri și servicii, de -1,6%.

În acest an și în cei care urmează putem crește urmărind un parcurs echilibrat și ținând sub control riscurile unei dezvoltări economice nesustenabile sau putem repeta, într-o oarecare măsură, tipul de creștere din perioada 2004-2008.

Creșterea prin consum, ca efect al scăderii taxelor și al majorării salariilor bugetarilor, este necesar să fie susținută într-o măsură mai mare de investiții și creșterea productivității. Oamenii de afaceri și-au propus deja să impulsioneze investițiile. Practic, doar 4% dintre companii vor scădea nivelul investițiilor în 2016, 15% le vor păstra la

nivelul anului anterior, în timp ce 81% le vor mări. 45% au buget în creștere cu 5-20%, iar 11% vor avea un buget de investiții cu peste 20% mai mare față de 2015. Pe fondul investițiilor în tendință ascendentă în intențiile oamenilor de afaceri, reducerea costurilor cade în ordinea priorităților, îmbunătățirea productivității devenind zona de focus pentru mediul de business în acest an (27% dintre respondenți).

Trei puncte forte ale României

Investiții în industrie

Începând cu 2008, s-au pierdut 3,5 milioane de locuri de muncă din industriile producătoare la nivelul Uniunii Europene, presiunea pe prețuri a scăzut marjele companiilor în majoritatea statelor Uniunii iar contribuția industriei producătoare la PIB-ul UE a înregistrat o scădere. România se situează peste media europeană în privința contribuției industriei la valoarea adăugată brută, ajungând la 25% în anul 2013, în urma creșterii înregistrate în perioada 2009-2013. Accelerând industria românească, prin atragerea de investiții străine, dar și mult discutatele investiții în infrastructură, România poate mări creșterea bazată pe export.

IT

Sectorul IT este în plină expansiune, cu o contribuție PIB în 2015 mai mare decât agricultura – și pe fondul unui an agricol mai slab. Cu o contribuție de 0,6% la creșterea economică din 2015 și în tendință de creștere față de 2014, dar și cu o plasare pentru România pe locul 13 în topul celor mai importante locații de servicii globale (un salt de 5 locuri în doar doi ani, conform unui raport global), IT-ul poate deveni un motor mai predictibil al creșterii economice decât agricultura.

Potențialul zonei rurale

România are o suprafață agricolă utilizată de 13 milioane de hectare, una dintre cele mai mari astfel de suprafețe din Uniunea Europeană, iar 25% din populația României lucrează în agricultură. Zona rurală, prin procentul important de populație neocupată și prin potențialul mare de dezvoltare, poate genera creștere sustenabilă în anii următori. Este necesară, însă, o schimbare de perspectivă. Acum, ruralul este perceput de cele mai multe ori ca o vulnerabilitate, este "cealaltă România" care ne ține pe loc sau chiar conduce la regres.

Adăugând la aceste trei puncte forte spiritul antreprenorial, de asemenea în creștere, și revenirea pe tendință ascendentă a investițiilor străine directe (+25% în 2015, față de 2014), avem ingrediente valoroase pentru a direcționa dezvoltarea României în acest punct de inflexiune spre o creștere sustenabilă în următorii ani. Cu condiția asumării cu responsabilitate a reformelor structurale, a investițiilor mult așteptate în infrastructură și a definirii unei strategii de țară cu obiective ambițioase, dar realiste.

Autor: Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România